

Ik beschouw uw verzoek aldus dat u informatie wenst over de gehouden verkeerscontrole.

Bestuursstaf
Directie Communicatie

Naar aanleiding van uw verzoek zijn de hierna genoemde documenten aangetroffen. Ten aanzien van sommige documenten vinden naar mijn oordeel weigeringsgronden zoals genoemd in de Wob toepassing. In die gevallen noem ik per document de toepasselijke weigeringsgrond(en).

Datum
27 MEI 2013

Onze referentie
BS2014 013 410

1. Kamerbrief Min VenJ inzake geïntegreerde aanpak outlawbikers d.d. 25 januari 2012
2. Kamerbrief Min VenJ inzake voortgangsrapportage geïntegreerde aanpak outlawbikers d.d. 17 augustus 2012
3. Kamerbrief Min VenJ inzake bestrijding georganiseerde criminaliteit d.d. 13 maart 2013
4. Informatie gestuurd politieoptreden Wallaardt Sacré Kamp, ongedateerd.
5. Uitdraai bedrijfsprocessensysteem (BPS) d.d. 28 juni 2013
6. Uitdraai bedrijfsprocessensysteem (BPS) d.d. 28 augustus 2013

De documenten 1 tot en met 3 zijn reeds openbaar maar verstrek ik u volledigheidshalve toch omdat deze documenten context en achtergrond schetsen waarbinnen de handhavingsactie heeft plaatsgevonden.

Document 4 besluit ik openbaar te maken. Wel zijn in voorkomend geval met toepassing van artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob (eerbiediging persoonlijke levenssfeer) namen van ambtenaren onleesbaar gemaakt. Ik ben van oordeel dat het belang van privacy in die gevallen prevaleert boven het belang van openbaarmaking.

De documenten 5 en 6 zijn uitdraaien van het BPS, het registratiesysteem dat door KMar en politie wordt gebruikt. De uitdraaien bestaan uit persoonsgegevens, zoals namen, adressen en geboortedata, alsmede informatie over de motorfietsen die door die personen werden bereden. Om meerdere redenen kan ik u deze gegevens niet op grond van de Wob verstrekken. Vooreerst omdat ik van oordeel ben dat deze gegevens niet onder de Wob vallen, maar dat de Wet op de politieregisters respectievelijk de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) hierop van toepassing zijn. Daarnaast, indien de Wob wel van toepassing zou zijn, ben ik van oordeel dat artikel 10, eerste lid, onder d (persoonsgegevens betreffend als bedoeld in de Wbp) en artikel 10, tweede lid onder e, van de Wob (eerbiediging persoonlijke levenssfeer) zich verzetten tegen openbaarmaking van deze persoonsgegevens. Ik ben van oordeel dat het belang van privacy van betrokkenen prevaleert boven het belang van openbaarmaking.

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk

-
Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Datum 25 januari 2012
Onderwerp **Brief geïntegreerde aanpak outlawbikers**

De problematiek van outlawbikers vraagt om een breed gezamenlijk offensief vanuit landelijk en lokaal niveau. Zij die zich schuldig maken aan normoverschrijdend gedrag en criminaliteit moeten - linksom of rechtsom - de rekening gepresenteerd krijgen. Het aan de laars lappen van de regels en dat men zich onaantastbaar waant moet stoppen. Ook moet het afgelopen zijn met afpersings- en intimidatiepraktijken, bedreigingen en geweld vanuit deze hoek. Vrijplaatsen, waarbinnen men zich niets aantrekt van landelijke regels en normen, moeten niet worden getolereerd. Alleen door met alle betrokken partijen de krachten te bundelen, is het mogelijk om hier vanuit de overheid een effectief antwoord tegenover te stellen.

In deze brief worden de lijnen uiteengezet van een geïntegreerde aanpak van outlawbikers. Gezien de moeilijk doordringbare en hardnekkige aard van deze problematiek zijn niet alleen snelle, zichtbare acties noodzakelijk, maar nadrukkelijk ook acties, die eerst vragen om een investering alvorens de resultaten ervan zichtbaar worden. De betrokken partijen zijn hiermee voortvarend aan de slag en deze aanpak wordt de komende tijd verder uitgebouwd. Van een meerjarige aanpak zal sprake dienen te zijn om deze problematiek effectief aan te kunnen pakken. Kortom, zowel actiegerichtheid als vasthoudendheid is aangewezen. Ten slotte dient te worden beseft dat deze problematiek zich niet leent om uitgebreid openheid van zaken te geven over bepaalde aspecten van de problematiek en de aanpak, relevante ontwikkelingen en bereikte (tussen)resultaten.

In deze brief wordt tevens ingegaan op mijn toezeggingen aan het kamerlid Hennis-Plasschaert (VVD) - tijdens de behandeling van de Veiligheid en Justitiebegroting d.d. 1 en 2 november 2011 - met betrekking tot het aantal criminele leden van motorclubs dat in de afgelopen 2 jaar strafrechtelijk is vervolgd en wat in dit kader de mogelijkheden zijn met betrekking tot artikel 20 boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

I. Outlawbikers: ondermijnende criminaliteit

Uit de beschikbare informatie blijkt dat sprake is van ernstige en hardnekkige problematiek rond de outlawbikers, voor wat betreft zowel aard als omvang. Al geruime tijd zijn er signalen dat leden van bepaalde motorclubs zich een positie verwerven in de georganiseerde misdaad. Zij worden in verband gebracht met

intimidatie, afpersing, geweld en vuurwapenbezit. Zo zijn er aanwijzingen dat zij in verschillende gemeenten - onder andere door het eisen van protectiegelden - in de horecabranche een kwalijke rol vervullen. Het gaat hierbij om criminaliteit, die weliswaar niet altijd goed zichtbaar is, maar daarmee zeker niet minder ernstig. Voorkomen moet worden dat outlawbikers zich door een sluipende werkwijze een ondermijnende machtsbasis in de samenleving weten te verwerven. Niet kan worden getolereerd dat individuele burgers en ondernemers hierdoor gebukt gaan onder angst- en onveiligheidsgevoelens. Het risico van verwevenheid van onder- en bovenwereld moet worden tegengegaan, niet alleen in de horecabranche, maar ook in andere branches als dat aan de orde is.

Algemene Leiding

Datum
25 januari 2012

Ons kenmerk
-

Leden van bepaalde motorclubs komen verhoudingsgewijs vaak in beeld van politie en OM in verband met tal van andere criminele feiten, zoals Opiumwettelijke delicten, witwassen en wapenhandel. De banden strekken zich soms ook buiten de motorclub uit. Zo zijn er bijvoorbeeld links met criminele samenwerkingsverbanden die zich met drugshandel bezig houden. Het voorkomen en de wijze van opereren van outlawbikers heeft een aantrekkingskracht op andere groepen, waarbinnen sprake is van normoverschrijdend en crimineel gedrag.

Ook is sprake van belemmering van overheidsop treden, bijvoorbeeld bij de handhaving van de openbare orde en vergunningverlening voor onder andere clubhuizen en evenementen. Daarnaast varieert het normoverschrijdend gedrag van verkeersovertredingen, het niet beschikken over de vereiste vergunningen tot aan belasting- en uitkeringsfraude.

In meerdere gemeenten, met chapters van deze motorclubs binnen hun grenzen, wordt een groei van deze motorclubs ervaren, evenals van een toename in de spanningen tussen de motorclubs onderling. Er wordt rekening gehouden met escalatie. Op basis van signalen dat leden van de Satudarah en de Hells Angels hun conflicten in de openbare ruimte zouden gaan uitvechten, zijn verschillende zogeheten Harley-dagen afgelast.

II. Een effectieve aanpak van outlawbikers:

Gezien het feit dat in geval van outlawbikers sprake is van een breed palet aan normoverschrijdend en crimineel gedrag, is een geïntegreerde aanpak aangewezen. Het gecombineerd inzetten van bestuurlijke, fiscale en strafrechtelijke instrumenten is het meest succesvol. Zowel voor wat betreft de aanpak van individuele leden als de clubs zijn de nodige interventies voor handen.

Ook de combinatie van hoge mate van geslotenheid van deze clubs enerzijds en hun werkwijze van het door middel van intimidatie- en afpersingspraktijken zaaien van angst anderzijds, vraagt om een brede geïntegreerde aanpak. De aangiftebereidheid onder slachtoffers is - mede gezien de bedreigende aard van de problematiek - laag. Het is voor OM en politie in veel gevallen niet eenvoudig om de bewijslast rond te krijgen. Het feit dat het hier gaat om moeilijk doordringbare problematiek vraagt om grondige voorbereiding, vasthoudendheid en een benadering over de volle breedte.

Bovendien is het - gezien de bedreigende aard van deze problematiek - zaak om één lijn te trekken met alle betrokken partijen en is commitment in alle gelederen van de organisaties van groot belang. Dit vraagt om een zogeheten 'vrijplaatsen-aanpak'. Duidelijk moet zijn dat daar waar regels niet in acht worden genomen,

wordt opgetreden. Alleen zo kan een cultuur van angst - en daarmee mogelijk samenhangende terughoudendheid om op te treden - en een schijnbare onaantastbaarheid op termijn worden doorbroken.

Algemene Leiding

Datum

25 januari 2012

Ons kenmerk

-

III. Een brede geïntegreerde aanpak van outlawbikers:

De aanpak van outlawbikers heeft recent hogere prioriteit gekregen bij het OM en de politie. Ook het lokale bestuur, de Belastingdienst en het LIEC (Landelijk Informatie en Expertisecentrum) en de RIECs (Regionale Informatie en Expertisecentra) zijn sindsdien hierbij actief betrokken. Deze partijen zijn intensief aan de slag om deze problematiek een halt toe te roepen.

Deze brede aanpak kent de volgende hoofdlijnen:

1) Landelijke afspraken: gezamenlijk commitment:

Gezamenlijk commitment vanuit onder meer OM, politie en het bestuur - zowel op nationaal als lokaal niveau - is van essentieel belang, onder meer gezien de regio-overstijgende en landelijke aard van de problematiek. Dit vraagt eveneens om landelijke afstemming en monitoring. Doel is de lokale spelers zodanig in positie te brengen, zodat dit aan hun operationele slagkracht ten goede komt.

Mede tegen deze achtergrond heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden, waarbij naast burgemeesters, tevens het OM, de politie, het LIEC en mijn Ministerie waren vertegenwoordigd. Uitkomst van deze overleggen zijn onder meer afspraken over de totstandkoming van een eenduidig bestuurlijk bejegeningprofiel en een bestuurlijke interventiematrix. Ook is door het OM, de politie, het lokale bestuur, de Belastingdienst (waaronder ook de FIOD) en het LIEC en de RIECs overeengekomen om een landelijk afstemmingsoverleg op te richten. In dit overleg zijn de verschillende organisaties op nationaal niveau vertegenwoordigd. Dit met het doel afspraken te maken en te monitoren ten behoeve van de lokale, operationele aanpak. Bij het monitoren zal tevens oog zijn voor mogelijke reacties op de ingezette interventies. Een volgende bijeenkomst zal medio maart 2012 plaatsvinden.

2) Vrijplaatsen-aanpak: een duidelijk statement en een brede geïntegreerde aanpak

Het is zaak om in gezamenlijkheid een duidelijk statement te geven dat desbetreffende motorclubs en leden worden aangepakt en daarvoor alle middelen uit de kast worden gehaald. Uitgangspunt is dat aan deze clubs geen podium wordt geboden, zoals door het toestaan van evenementen, en dat zij niet worden gefaciliteerd, bijvoorbeeld door te voorzien in een gunstige locatie voor een clubhuis. Het is van belang dat burgemeesters hier gezamenlijk in optrekken, om te voorkomen dat een burgemeester alleen komt te staan en de maatregelen niet effectief zijn, omdat de clubs zich bijvoorbeeld eenvoudig in een naburige gemeente kunnen vestigen. Ook is van groot belang dat de bestuurders zich daarbij gesteund voelen door politie en OM.

Niet alleen het OM en de politie beschikken over instrumenten om deze problematiek effectief aan te pakken, maar met name ook het bestuur heeft instrumenten in huis om misdaad tegen te houden. Vooral het in combinatie inzetten van bestuurlijk, fiscaal en strafrechtelijk instrumentarium maakt de aanpak effectief. Ook gaat het hierbij om de inzet van instrumenten, die in sommige gevallen met name de leden van de clubs raken en in andere gevallen de clubs.

Naar het voorbeeld van de Emergo- en de B5-aanpak wordt de geïntegreerde aanpak momenteel vormgegeven. Onderdeel hiervan is het toepassen van het zogeheten barrièremodel, waarbij - daar waar mogelijk - drempels worden opgeworpen door inzet van bestuurlijk, maar ook fiscaal en strafrechtelijk instrumentarium. Zo kan Bibob-instrumentarium mogelijk worden toegepast bij een aanvraag voor een bouwvergunning voor een clubhuis of in het kader van een aanvraag van een horecaverunning. Met de APV beschikken gemeenten onder andere over de mogelijkheid om hinderlijk ophouden aan te pakken en de Wetten Damocles en Victoria bieden de mogelijkheid om panden te sluiten van waaruit sprake is van drugshandel. Ook handhaving van het bestemmingsplan kan aan de orde zijn in geval van de vestiging van clubhuizen, evenals het verbinden van voorschriften aan de evenementenvergunning. Ook de Belastingdienst (FIOD) kan in dit kader een belangrijke bijdrage leveren door daar waar sprake is van belastingfraude gelden (terug) te vorderen.

Ook zal worden gezien welke branches als kwetsbaar kunnen worden getypeerd en zullen facilitatoren en gelegenheidsstructuren in kaart worden gebracht. De horecabranche wordt doorgelicht op concrete kwetsbaarheden, en daarmee op mogelijke aanknopingspunten voor een effectieve aanpak. Ten aanzien van de beveiligingsbranche zijn niet alleen - in het kader van de uitvoering van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus - de screening van beveiligingsorganisaties door de Dienst Justis, maar ook de screening van medewerkers in de beveiligingsbranche door de politie van belang. Bij het verlenen van een vergunning door de Dienst Justis wordt gelet op de voornemens en antecedenten van de aanvrager of van de personen die het beleid van de aanvrager bepalen. Ook worden de leidinggevenden van beveiligingsorganisaties door de Dienst Justis gescreend. Bij de screenings door de Dienst Justis wordt relevante informatie van de politie betrokken. Voor wat betreft het screenen van individuele medewerkers in de beveiligingsbranche streeft de politie naar meer uniformering. Hiertoe is een landelijk uniform beoordelingskader opgesteld, waarbij tevens de afspraak is gemaakt dat een afwijzende beslissing in de ene regio eveneens leidend is voor de besluitvorming bij een aanvraag in een andere regio.

Het gezamenlijk maken van een duidelijk statement - onder meer door de brede geïntegreerde inzet van het beschikbare instrumentarium - is noodzakelijk om de schijnbare onaantastbaarheid van de desbetreffende clubs en leden te doorbreken.

3) Strafrechtelijke onderzoeken: snelle klappen én stapsgewijze werkwijze;

Zoals ook in het verleden is gebleken - en gezien de ernst en aard van de problematiek -, is een gedegen, grondige strafrechtelijke aanpak in dit kader noodzakelijk. Tegelijkertijd is het zaak steeds daar waar mogelijk op te treden. Het OM geeft prioriteit aan strafrechtelijke onderzoeken naar individuele leden, al dan niet in georganiseerd verband. Zo loopt momenteel een fors aantal strafrechtelijke onderzoeken naar leden van motorclubs, waarbij per onderzoek soms meerdere personen in beeld zijn. Het OM is daarbij uiteraard alert op informatie die eventueel in een artikel 2:20 lid 1 BW procedure een rol zou kunnen spelen. Aldus wordt nadrukkelijk ingezet op zowel een werkwijze van snelle klappen op korte termijn, als het opwerpen van drempels die effect op de langere termijn sorteren.

De mogelijkheden van artikel 2:20 lid 1 BW:

Artikel 2:20 lid 1 BW bepaalt dat een rechtspersoon waarvan de werkzaamheid in strijd is met de openbare orde door de rechtbank op verzoek van het Openbaar Ministerie wordt verboden verklaard en ontbonden.

De Hoge Raad heeft benadrukt (HR 26 juni 2009, *NJ* 2009, 396) dat het verboden verklaren en ontbinden van een rechtspersoon op grond van artikel 2:20 lid 1 BW een inbreuk is op het grondrecht van de vrijheid van vereniging en daarom alleen mogelijk in uitzonderlijke gevallen.

Wil een rechtspersoon verboden verklaard en ontbonden worden omdat zijn werkzaamheid in strijd met de openbare orde is, dan moet het volgens de Hoge Raad gaan om meer dan uit maatschappelijk oogpunt ongewenst gedrag. Ook moet de rechtspersoon zelf in de fout zijn gegaan of moet het gedrag aan de rechtspersoon kunnen worden toegerekend. Het is dus niet voldoende als bestuurders of andere bij de rechtspersoon betrokkenen in de fout gaan.

In deze uitspraak heeft de Hoge Raad uitgemaakt dat tot de werkzaamheid van rechtspersonen handelingen worden gerekend: (i) waarover (het bestuur van) de rechtspersoon daadwerkelijk zeggenschap heeft gehad, (ii) waaraan (het bestuur van) de rechtspersoon leiding heeft gegeven of (iii) waarvoor (het bestuur van) de rechtspersoon gelegenheid heeft geboden. Indien dus sprake is van werkzaamheid in strijd met de openbare orde conform één van deze gevallen, kan het Openbaar Ministerie om verbodenverklaring en ontbinding verzoeken. De wet biedt nu dus al de mogelijkheid om een vereniging of stichting waarvan de werkzaamheid in strijd is met de openbare orde te verbieden. Voor een succesvolle procedure is vooral nodig dat er voldoende bewijs is. Daarbij zijn de bewijslasten erg zwaar.

Algemene Leiding

Datum

25 januari 2012

Ons kenmerk

-

In het kader van de intensivering van de strafrechtelijke aanpak is door de Raad van Korpschefs recent besloten tot het oprichten van een infocel, die is ondergebracht bij de Nationale Recherche van het KLPD. De infocel brengt alle informatie uit de strafrechtelijke onderzoeken bij elkaar en zo mogelijk worden onderlinge verbanden, spilfuncties en netwerken geanalyseerd. Ook wordt op deze wijze de expertise in dit soort zaken vergroot.

Vanuit de strafrechtelijke aanpak wordt aangesloten bij de inzet van de maatregelen door het bestuur en de fiscus, onder meer door middel van geïntegreerde bestuurlijke rapportages over onder meer waargenomen werkwijzen en trends. Deze rapportages hebben tot doel de bestuurlijke bewustwording van risico's van criminaliteit te vergroten en te voorzien in een vertaalslag naar bestuurlijk en fiscaal handelingsperspectief.

Inventarisatie strafrechtelijke onderzoeken 2009 - 2011:

Meer concreet kan worden gemeld - mede in het verlengde van de toezegging aan het Lid Hennis-Plasschaert - dat de inventarisatie door het OM van het aantal strafrechtelijke onderzoeken (misdrijven) naar leden van motorclubs over de periode 2009 - 2011 een aantal van tenminste 40 onderzoeken heeft opgeleverd. Uit de inventarisatie blijkt dat in vrijwel alle regio's grotere of kleinere opsporingsonderzoeken en/of strafzaken lopen tegen leden van motorclubs. De opsporingsonderzoeken bevinden zich in verschillende fases. Veruit de meeste betreffen nog lopende onderzoeken (een kleine 30 onderzoeken). Sommige zaken daarvan bevinden zich al in de vervolgingsfase. Ook is een aantal zaken inmiddels afgedaan (iets meer dan 10). De opsporingsonderzoeken hebben voornamelijk betrekking op de (productie van en) handel in verdovende middelen (cocaïne,

synthetische drugs en hennep), witwassen, handel in vuurwapens, afpersing en bedreiging, en geweldsdelicten (waaronder een poging tot moord). Gezien het feit dat het merendeel van de onderzoeken nog loopt, kunnen thans geen betekenisvolle uitspraken worden gedaan over de wijze van afdoening. Bij de aantallen dient verder te worden aangetekend dat er mogelijk nog meer onderzoeken in de afgelopen 2 jaar hebben plaatsgevonden; de informatie is niet direct uit de systemen herleidbaar en er is daarom dossieronderzoek verricht. In het belang van lopende onderzoeken kan niet uitvoeriger hierop worden ingegaan.

Algemene Leiding

Datum
25 januari 2012

Ons kenmerk
-

Het afnemen van crimineel vermogen is eveneens een belangrijk element in de aanpak. Misdaad mag immers niet lonen. Het kabinet investeert oplopend tot 20 miljoen euro vanaf 2013 in de strafrechtketen om het afpakken te intensiveren. Het strafrechtelijk afgepakte crimineel vermogen kan daardoor oplopen tot ruim 100 miljoen euro vanaf 2018. Het afpakken wordt ook versterkt door het intensiveren van de geïntegreerde aanpak van ondermijnende criminaliteit. Het afpakken is een belangrijk onderdeel van de geïntegreerde aanpak. Hierbij kan niet alleen worden gedacht aan het afnemen van financieel voordeel dat is behaald met criminele activiteiten, maar ook aan beslagleggingen op (kostbare) bezittingen waar geen gedegen verklaring voor gegeven kan worden (de zogeheten patseraanpak).

Daarnaast wordt reeds geruime tijd samengewerkt met Europol. Vanuit Europol wordt actief ingezet op het bevorderen van expertise- en informatieuitwisseling en grensoverschrijdende samenwerking, zoals Joint Investigation Teams (JITs). Ook is de aanpak van outlawbikers het langstlopende project van Europol. In het kader van de zogeheten Analytical Work File (AWF) Monitor wordt onder meer informatie verzameld over trends, werkwijzen en succesvolle interventiestrategieën. In tal van andere Europese landen is momenteel eveneens sprake van een intensivering van de aanpak in de outlawbikers.

Op deze wijze worden alle krachten, die nodig zijn om deze problematiek effectief aan te pakken, gebundeld.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/ve
nj

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk
292814

*Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u
slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 17 augustus 2012
Onderwerp Brief voortgangsrapportage geïntegreerde aanpak outlawbikers

I. Inleiding:

In deze brief maak ik een eerste balans op van het brede gezamenlijke offensief vanuit landelijk en lokaal niveau dat sinds mijn eerdere brief van 30 januari 2012 ten aanzien van de problematiek van outlawbikers is ingezet. Ik voldoe hiermee tevens aan het verzoek van uw Kamer tijdens het Algemeen Overleg Georganiseerde Criminaliteit van 14 juni 2012 om een eerste voortgangsrapportage.

Deze eerste voortgangsrapportage bevat een verslag van de eerste resultaten die zijn bereikt, en laat zien dat in dit eerste half jaar een stevige basis is gelegd voor de verdere uitbouw van de aanpak; een brede geïntegreerde aanpak om het normoverschrijdende gedrag en de ondermijnende criminaliteit een halt toe te roepen. Overal in het land worden momenteel goede initiatieven in gang gezet en zijn mensen hier hard mee aan de slag! Het is de eerste keer dat zo'n breed integraal initiatief door gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, LIEC en RIECs bij de aanpak van outlawbikers in gang is gezet.

Zoals ook in de eerdere brief reeds is aangegeven, zal ik – mede gezien de aard van de problematiek en gelet op het belang van de opsporing – enkel op hoofdlijnen verslag doen van (tussen)resultaten en in gang gezette initiatieven. Bovendien dient ook nu weer beseft te worden dat een effectieve aanpak van deze hardnekkige problematiek steeds vraagt om enerzijds snelle, zichtbare acties, en anderzijds om vasthoudendheid en een grondige, stapsgewijze strategie die enige tijd vraagt. Overigens kan niet vaak genoeg worden benadrukt dat het hier enkel gaat om die motorclubs, waarvan de leden zich (verhoudingsgewijs veelvuldig) schuldig maken aan normoverschrijdend en crimineel gedrag.

II. Landelijke afspraken: gezamenlijk commitment:

Het is zaak de schijnbare onaantastbaarheid van en het zaaien van angst door deze outlawbikers te doorbreken. Normoverschrijdend en crimineel gedrag mag niet door de vingers worden gezien. Ook moeten we zeer alert zijn op de toenemende geweldsdreiging als gevolg van het feit dat deze clubs in de loop van de tijd groter zijn geworden en doordat sprake is van rivaliteit tussen de clubs onderling. Dit kan alleen door als één front te opereren; gezamenlijk commitment en korte lijnen zijn van belang. Zo moeten burgemeesters die in actie komen dat

niet alleen doen, maar gezamenlijk; zo zijn zij – tegen de achtergrond van deze problematiek – minder kwetsbaar en is sprake van een effectieve aanpak. Ook het Openbaar Ministerie, politie en bestuur moeten een eenheid vormen.

Datum
17 augustus 2012

Mede tegen deze achtergrond hebben inmiddels drie goed bezochte burgemeesterbijeenkomsten plaatsgevonden. Telkens waren ongeveer twintig gemeenten vertegenwoordigd, veelal door de burgemeesters zelf, samen met vertegenwoordigers van de politie, het Openbaar Ministerie, de Belastingdienst en de RIECs en het LIEC.

Ons kenmerk
292814

Er is inmiddels een geïntegreerd *Plan van Aanpak bestrijding 1%-motorclubs* vastgesteld door politie, OM, gemeenten, de Belastingdienst, de RIECs en het LIEC. In het Plan van Aanpak zijn onder meer de volgende gezamenlijke speerpunten benoemd:

- prioriteit voor strafrechtelijke vervolging,
- focus op clubhuizen en evenementen,
- het bestrijden van de invloed van 1% motorclubs in de horeca, beveiligingsbedrijven en op harde kernen van voetbalsupporters,
- het aanpakken van windhappers (personen die geen bekend inkomen hebben) en;
- focus op leden van 1% motorclubs in overheidsdienst.

Op al deze punten worden nu in gezamenlijkheid acties in gang gezet. Ook worden in het verlengde hiervan – en de trajecten die op lokaal en regionaal niveau al zijn opgepakt - momenteel door de verschillende partijen in RIEC-verband regionale geïntegreerde projectplannen opgesteld. Uitgangspunt hierbij is dat de lokaal ervaren problematiek goed in kaart wordt gebracht. Op basis daarvan worden voorstellen voor kansrijke integrale interventies gedaan.

Daarnaast is de basis gelegd voor een *landelijke afstemmings- en coördinatiestructuur*, die ten goede moet komen aan de operationele slagkracht op lokaal niveau. Zo zijn onder andere een Landelijk Strategisch Overleg en een landelijk operationeel 1%-motorcluboverleg geïnitieerd.

De speciaal voor de aanpak van de outlawbiker-problematiek ingerichte infocel van de Nederlandse politie en de RIECs en het LIEC spelen in dit kader een centrale rol. De infocel vanuit de strafrechtelijke invalshoek en de RIECs en het LIEC vanuit de bestuurlijke.

III. Vrijplaatsen-aanpak: duidelijk statement en een brede geïntegreerde aanpak:

Vrijplaatsen, waarbinnen men zich niets gelegen laat liggen aan normen en geldende wet- en regelgeving, kunnen niet worden getolereerd. Dit vraagt om zichtbare acties op alle mogelijke fronten. Alleen zo kan daadwerkelijk een doorbraak in de aanpak worden gerealiseerd.

Brede integrale handhaving conform het barrièremodel:

- *Het barrièremodel als uitgangspunt:*

Uitgangspunt van het barrièremodel is dat daar waar mogelijk drempels worden opgeworpen door inzet van bestuurlijk, fiscaal en strafrechtelijk instrumentarium. Aan de hand van het barrièremodel worden op geprioriteerde focusgebieden geïntegreerde interventies gepleegd. Voor de problematiek van de outlawbikers is een specifiek barrièremodel ontwikkeld, waarbij barrières worden ontwikkeld op focusgebieden zoals aanwezigheid in het publieke domein, financiën en mobiliteit en middelen.

- *Een brede interventiematrix als tool:*

In het verlengde van het barrièremodel heeft het LIEC aan gemeenten en RIECs inmiddels een uitgebreide interventiematrix met mogelijk in te zetten bestuurlijke interventies beschikbaar gesteld. Dit met name ook met het oog op de kleinere

gemeenten, zodat ook zij in staat zijn een ferme aanpak gestalte te geven. Het LIEC fungeert bovendien als vraagbaak in dit kader. Ook de politie en de Belastingdienst hebben alle mogelijke interventies in kaart gebracht.

Datum

17 augustus 2012

Ons kenmerk

292814

Acties op specifieke speerpunten:

- Focus op clubhuizen:

Vanuit alle RIECs wordt momenteel bestuurlijke informatie over de clubhuizen in de eigen regio in beeld gebracht om te bezien of maatregelen aangewezen zijn, aangezien men bijvoorbeeld niet altijd beschikt over de vereiste vergunningen. Op basis van deze analyse is het streven om de komende jaren – waar mogelijk – gefaseerd een fors aantal clubhuizen te sluiten. Zeker elf gemeenten zijn inmiddels al tot actie overgegaan. Onder meer de burgemeesters van Amsterdam, Rotterdam, Bergen op Zoom en Enschede tonen initiatief. Ditzelfde zien we ook in een aantal kleinere gemeenten. Monitoring vindt plaats ten aanzien van de clubhuizen die gesloten zijn om verplaatsingseffecten tegen te gaan. De RIECs staan kleinere gemeenten bij als bijvoorbeeld hun bestemmingsplannen in dit kader aanpassing behoeven of in het geval van de toepassing van de Wet BIBOB.

- Verscherpte aandacht voor evenementen:

Onder meer ter voorkoming van verstoring van de openbare orde hebben reeds verschillende gemeenten, zoals recent nog Gouda en Lierop, “nee” verkocht voor het houden van evenementen, die gerelateerd kunnen worden aan outlawbikers. Er zijn tal van mogelijkheden voor gemeenten om te voorkomen dat dit soort evenementen binnen hun gemeentegrenzen worden gehouden, zoals afgelasten bij vrees voor verstoring van de openbare orde, de evenementenvergunning en het BIBOB-instrumentarium. Ook in dit kader vervult het LIEC de rol van vraagbaak.

Daarnaast wordt ingezet op brede integrale handhavingsacties bij evenementen, die aan outlawbikers gerelateerd kunnen worden. Gedacht moet bijvoorbeeld worden aan controles op normafwijkend verkeersgedrag, alcoholcontroles, de inning van openstaande boetes en belastingschulden.

- Horeca als hot spot:

De RIECs lichten momenteel in samenwerking met de betreffende partners – horecabedrijven door op concrete kwetsbaarheden voor wat betreft de outlawbiker-problematiek, en daarmee op mogelijke aanknopingspunten voor een effectieve aanpak. Een gedegen informatiepositie kan vervolgens leiden tot intrekken of weigeren van vergunningen door gemeente, boekenonderzoek door de Belastingdienst en opsporing en vervolging van vermoedelijk gepleegde strafbare feiten. Ook wordt hierbij gekeken naar schijnbeheer en het inzetten van stromannen. Vanuit de politie wordt daarnaast gewerkt aan interventiestrategieën op de intimiderende aanwezigheid van (leden van) deze clubs in uitgaansgebieden. Ten slotte is Koninklijke Horeca Nederland actief in het voorlichten van haar leden over wat te doen als zij geconfronteerd worden met afpersingspraktijken.

- Beveiligingsbedrijven in beeld:

Ook het bestrijden van de invloed van deze lieden bij bepaalde beveiligingsbedrijven – die veelal diensten verrichten in de horeca – is één van de speerpunten van het Landelijke Plan van Aanpak. Zo wordt onder meer in RIEC-verband een nadere analyse van de aard en omvang van de problematiek gemaakt. Aan de hand van concrete casus wordt bezien op welke wijze de mogelijkheden van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus effectiever kunnen worden benut. Hierbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan het weigeren en/of intrekken van beveiligingspassen van beveiligers door de politie en het opleggen van een waarschuwing, bestuurlijke boete of – in geval van ernstige en/of structurele overtredingen – het intrekken van de vergunning van het beveiligingsbedrijf en de toestemming van de

leidinggevend daarvan door de Dienst Justis. De Belastingdienst kan in voorkomende gevallen boekenonderzoek doen. In dit kader vindt eveneens overleg plaats met de Nederlandse Veiligheidsbranche.

Datum
17 augustus 2012

Ons kenmerk
292814

- *Links outlawbikers met voetbalhooligans:*

Het Korps Landelijke Politiediensten zal – mede op basis van informatie uit het RIEC-verband – een analyse uitvoeren naar verbanden tussen outlawbikers en voetbalhooligans. Ook in de internationale samenwerking zal worden bezien in hoeverre dit ook een fenomeen is dat in andere landen speelt en in hoeverre ervaringen en best practices kunnen worden gedeeld.

- *Windhappers aangepakt:*

Naast het doen van boekenonderzoek in bijvoorbeeld de horeca- en beveiligingsbranche, indien er aanwijzingen zijn van belastingfraude, zet de Belastingdienst in voorkomende gevallen ook in op de controle van de inkomsten van leden van deze clubs. Daar waar sprake is van onrechtmatigheden, zal belastingfraude worden aangepakt.

- *Aandacht voor outlawbikers in overheidsdienst:*

Ook outlawbikers in overheidsdienst zijn een speerpunt in de aanpak. Dit aangezien het lidmaatschap van deze clubs zich in veel gevallen niet laat verenigen met het uitoefenen van een overheidsfunctie. Momenteel wordt in kaart gebracht wat de aard en omvang is van deze problematiek, waarbij tevens wordt bekeken welke acties aangewezen zijn. Ook de meldlijn vermoedens integriteitschendingen ambtenaren van Meld Misdaad Anoniem is hier relevant.

IV. Strafrechtelijke aanpak: snelle klappen en stapsgewijze werkwijze:

Het risico van verwevenheid van onder- en bovenwereld moet worden tegengegaan en voorkomen moet worden dat outlawbikers zich een ondermijnende machtsbasis in de samenleving weten te verwerven. Leden van deze motorclubs komen verhoudingsgewijs vaak in beeld van politie en Openbaar Ministerie in verband met allerhande criminele feiten. In diverse zaken is sprake van zware en/of georganiseerde misdaad. De banden strekken zich soms ook buiten de motorclub uit.

Het laatste half jaar hebben meerdere onderzoeken plaatsgevonden, waarbij diverse aanhoudingen en doorzoekingen zijn verricht. Het Openbaar Ministerie en de politie geven prioriteit aan strafrechtelijke onderzoeken naar individuele leden van deze motorclubs, al dan niet in georganiseerd verband.

Zoals reeds in het voorgaande aangegeven, vervult de *infocel van de Nederlandse politie* in dit kader een centrale rol. De infocel brengt niet alleen informatie uit de strafrechtelijke onderzoeken bij elkaar en maakt analyses van onderlinge verbanden, trends en spilfuncties, maar de infocel adviseert ook over mogelijke strafrechtelijke, fiscale en bestuurlijke interventies. Er worden onder meer pre-weegvoorstellen voor strafrechtelijke en fiscale onderzoeken opgemaakt. Ook worden in het kader van de strafrechtelijke aanpak bestuurlijke rapportages opgesteld die tot doel hebben de bestuurlijke bewustwording van risico's van criminaliteit te vergroten. In de bestuurlijke rapportages staan aanbevelingen voor bestuurlijke en fiscale maatregelen.

Aangezien het landelijke problematiek betreft heeft *het Landelijk Parket* – met een themaofficier en een rechercheofficier, die zich specifiek met deze problematiek bezighouden – een *regierol* in de strafrechtelijke aanpak van leden van de outlawbiker-clubs. De uitvoering van de strafrechtelijke aanpak ligt nadrukkelijk in de regio, waarbij – ter bevordering van de strafrechtelijke aanpak – het Openbaar Ministerie op zowel landelijk als regionaal niveau afstemming heeft georganiseerd.

Een fors aantal lopende strafrechtelijke onderzoeken:

Sinds de brief van 30 januari 2012 is het forse aantal strafrechtelijke onderzoeken naar de individuele leden van deze clubs nog verder opgelopen. Het eerder genoemde aantal van tenminste veertig strafrechtelijke onderzoeken is opgelopen tot meer dan zestig, waarbij er inmiddels ook de nodige onderzoeken zijn afgerond. Het gaat hierbij met name om strafzaken tegen leden van de outlawbikerclubs die worden verdacht van bedreiging, afpersing, wederrechtelijke vrijheidsberoving, gewelds- en levensdelicten en handel in verdovende middelen en (verboden) wapens. Een aantal van de verdachten is ook bestuurder van een chapter. Op deze wijze wordt een breed offensief ingezet en insteek is om elke mogelijkheid voor strafrechtelijk optreden aan te grijpen. Het Openbaar Ministerie is hierbij tevens alert op informatie die duidt op lidmaatschap van een criminele organisatie (artikel 140 Sr) dan wel informatie die in een artikel 2:20 lid 1 BW procedure (verboden verklaren rechtspersoon) een rol kan spelen. Het Openbaar Ministerie zal de mogelijkheden bekijken om – indien zich daartoe een goede gelegenheid voordoet – een dergelijke procedure in gang te zetten. De meeste strafrechtelijke onderzoeken bevinden zich nog in de opsporingsfase of zijn onder de rechter. Daarover kunnen nu geen mededelingen worden gedaan. Veel van deze strafzaken kennen een lange looptijd.

Datum
17 augustus 2012
Ons kenmerk
292814

Voorbeelden van zaken die recent tot veroordelingen hebben geleid:

- Op 25 april 2012 zijn in een strafzaak tegen drie leden van de Hells Angels, waarvan een verdachte schietinstructeur van de landmacht was, de betrokkenen tot 9 maanden gevangenisstraf veroordeeld. De rechtbank achtte bewezen dat zij een Arnhemse horecaondernemer hadden gedwongen afstand te doen van zijn belang in zijn zaak.
- Tien leden van motorclub Satudarah zijn op 10 juli 2012 veroordeeld. Eén van hen heeft een gevangenisstraf van 4,5 jaar opgelegd gekregen en acht anderen werden veroordeeld tot een gevangenisstraf, variërend van 15 tot 18 maanden en één verdachte is veroordeeld tot een gevangenisstraf van 4 maanden. Ze zijn verantwoordelijk voor een serie incidenten, waaronder mishandeling en drugs- en wapenbezit, zo oordeelde de rechtbank in Breda.

Vergroten aantal meldingen en aangiften; anonimiteit en afscherming en bescherming van getuigen en slachtoffers:

De meldings- en aangiftebereidheid onder met name slachtoffers is - mede gezien de bedreigende aard van de problematiek - laag. Uit angst voor represailles blijven meldingen en aangiften achterwege. Niet alleen hierom, maar ook vanwege de geslotenheid van de clubs, is het voor het Openbaar Ministerie en de politie in veel gevallen niet eenvoudig om zaken rond te krijgen. Succesvolle interventies staan en vallen met het doen van meldingen en aangiften. Los van de verwachting dat de breed ingezette aanpak een positief effect zal hebben op de bereidheid om te melden en aangifte te doen, vind ik het van groot belang dat men misstanden op een veilige – indien nodig anonieme – wijze aan de kaak kan stellen. In dat kader lopen nu de volgende initiatieven:

- *Meld Misdaad Anoniem* is voor veel mensen 'het loket' voor het doen van anonieme meldingen van gepleegde delicten. Zoals toegezegd tijdens het Algemeen Overleg Georganiseerde Criminaliteit van 14 juni 2012 zal MMA een grotere rol in dit kader vervullen door gerichte inzet, specifiek gericht op de ernstige delicten die binnen deze problematiek gezien worden, waarbij tevens sprake is van een aantal pilots in gemeenten met chapters van outlawbikers binnen hun gemeentegrenzen.

- Ook de *Vertrouwenslijn afpersing* heeft tot doel de drempel om naar buiten te treden voor specifiek slachtoffers van afpersing te verlagen. Deze vertrouwenslijn is vooral op het bedrijfsleven gericht. Voor wat betreft de problematiek van de outlawbikers is met name ook de horecabranche kwetsbaar gebleken. Horeca Nederland brengt actief de mogelijkheden van de afpersingslijn onder de aandacht van haar leden. Nadat zaken rond afpersing door outlawbikers in de publiciteit waren gekomen, was sprake van een opleving in het aantal meldingen bij de vertrouwenslijn.
- *Domiciliekeuze en aangifte doen op nummer* zijn mogelijkheden van afscherming voor getuigen en aangevers. Bij domiciliekeuze kan een getuige of aangever in plaats van het opgeven van zijn werkelijke woon- of verblijfplaats domicilie kiezen bijvoorbeeld op het adres van het politiebureau waar de verklaring c.q. aangifte opgenomen wordt of bijvoorbeeld bij het slachtofferloket of de werkgever. Zoals eerder toegezegd zal ik u in september 2012 informeren over de regeling van het Openbaar Ministerie waarin aangifte op nummer nader is uitgewerkt.
- *Getuigenbescherming* Met name in het geval van deze hardnekkige problematiek, is voor getuigen en slachtoffers in bepaalde gevallen een verdergaande vorm van bescherming noodzakelijk dan domiciliekeuze en aangifte doen op nummer. Onlangs zijn over getuigenbescherming uitgebreide Kamervragen gesteld door het Lid Hennis-Plasschaert. Graag verwijs ik voor dit onderwerp naar de beantwoording van deze vragen, die uw Kamer op korte termijn zal ontvangen.

Datum
17 augustus 2012

Ons kenmerk
292814

Het opsporingsinstrumentarium:

Naar aanleiding van geconstateerde uitdagingen bij de opsporing, hebben politie en OM het signaal afgegeven dat mogelijk meer ruimte moet worden gecreëerd voor de inzet van mogelijke opsporingsbevoegdheden. Mede naar aanleiding van deze signalen heb ik de Kamer in het Algemeen Overleg financieel-economische criminaliteit van 27 april 2011, toegezegd te komen met een standpunt over de criminele burgerinfiltrant. Hierover ben ik met de betrokken partijen in overleg, waarbij zowel naar de huidige als naar de gewenste mogelijkheden wordt gekeken. Niet alleen de optie van de criminele burgerinfiltrant wordt verkend, maar ook minder vergaande en ingrijpende mogelijkheden, zoals het wegnemen van knelpunten bij de inzet van -niet-criminele- burgers als informant of infiltrant. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het wegnemen van de nu nog vaak bestaande onduidelijkheden rond de afscherming van de identiteit van burgers die zich inzetten voor de opsporing.

Tijdens het Algemeen Overleg Georganiseerde Criminaliteit van 14 juni 2012 werd duidelijk dat uw Kamer zich ook graag nader laat informeren over de rol van getuigen in het kader van de opsporing; aangekondigd is dat de Kamer een (vertrouwelijke) hoorzitting zal arrangeren. Deze problematiek vraagt immers om de nodige zorgvuldigheid, waarbij niet over één nacht ijs moet worden gegaan.

V. Internationaal:

Uit strafrechtelijke onderzoeken blijkt dat leden van deze clubs zich bezighouden met grensoverschrijdende criminaliteit, onder meer met drugs- en wapenhandel. Ook blijkt dat de Satudarah zich zeer recent net over de grens heeft gevestigd in België en Duitsland. Net als de Hells Angels zijn ook zij nu een internationale outlawbiker-motorclub. Dit soort bewegingen worden nauwlettend in de gaten gehouden. Daarbij werkt de Nederlandse politie samen met de collega's in onze buurlanden. Ook worden – onder meer in samenwerking met Europol – de verschillende chapters aan weerszijde van de grens met Duitsland en België in kaart gebracht.

In tal van andere Europese landen is momenteel eveneens sprake van een intensivering van de aanpak van outlawbikers en loopt men in de aanpak tegen veelal dezelfde aspecten aan. Met name in Europol-verband, maar ook in rechtstreekse contacten met andere landen, worden ervaringen en best practices uitgewisseld. Inmiddels hebben met deze insteek overleggen plaatsgevonden met Duitsland, Zweden, Canada en Denemarken.

Datum
17 augustus 2012
Ons kenmerk
292814

VI. Waar staan we nu?

Dit eerste half jaar de balans opmakend van de ingezette brede geïntegreerde aanpak van outlawbikers, kan ik concluderen dat in dit korte tijdbestek reeds een aantal sprekende eerste resultaten is bereikt. Veel kansrijke initiatieven over een brede linie zijn en worden ingezet. De verschillende betrokken partijen zijn inmiddels voortvarend aan de slag gegaan. Veel ingezette maatregelen vragen de komende tijd vragen om nadere aandacht en uitwerking. Door nu te werken aan het verkrijgen van een sterke en brede informatiepositie kunnen we meer effect gaan sorteren met bestuurlijke, fiscale en strafrechtelijke interventies. Op deze wijze wordt een stevige basis gelegd voor een succesvol, breed offensief. Ik wil gezamenlijk met alle partijen dit elan vasthouden en de ingezette initiatieven krachtig verder uitbouwen.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

I.W. Opstelten

Vergaderjaar 2012–2013

---

29 911

Bestrijding georganiseerde criminaliteit

Nr. 79

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 maart 2013

Hierbij doe ik u toekomen het *Nationaal Dreigingsbeeld Georganiseerde Criminaliteit 2012* en de Vierde rapportage op basis van de *Monitor Georganiseerde Criminaliteit*¹. Het Nationaal Dreigingsbeeld (vanaf hier NDB) levert vierjaarlijks een beeld van de dreigingen op het gebied van de georganiseerde criminaliteit in Nederland. De Monitor Georganiseerde Criminaliteit (vanaf hier de Monitor) biedt een meerjaarlijks inzicht in de aard van de georganiseerde criminaliteit.

In deze beleidsreactie vat ik eerst de hoofdconclusies samen, die ik op basis van beide rapporten trek (deel I). Vervolgens ga ik in de op de uitkomsten van de beide rapporten, en licht ik de keuzes binnen de prioriteiten en de aanpak nader toe (deel II).

Met deze brief voldoe ik eveneens aan het verzoek van het lid Berndsen om een brief naar aanleiding van het *EU Drug Markets Report* van Europol en het European Monitoring Center for Drugs and Drugs Addiction (EMCDDA).

I. HOOFDCONCLUSIES

Mijn doelstellingen bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit zijn bekend: in 2014 moet een verdubbeling van het aantal aangepakte criminele samenwerkingsverbanden (csv's) tot 40% van het totaal zijn gerealiseerd. Op basis van het Nationaal Dreigingsbeeld stel ik de aandachtsgebieden vast die het uitgangspunt vormen voor mijn offensief tegen ondermijnende en georganiseerde criminaliteit:

- Productie van, en/of in- en uitvoer van drugs: cocaïne, heroïne, synthetische drugs, cannabis/hennepteelt;
- Mensenhandel;
- Witwassen van crimineel verkregen vermogen;

---

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

- Zware of georganiseerde fraude, met speciale aandacht voor horizontale fraude en misbruik van rechtspersonen;
- Kinderpornografie, met speciale aandacht voor de productie ervan;
- Cybercrime, met name high tech crime;
- (Zware) milieucriminaliteit.

Op basis van de inzichten uit beide rapporten zet ik met de betrokken partners de reeds ingezette aanpak door. De intensivering van de bestrijding van georganiseerde criminaliteit is een gezamenlijke uitdaging voor de landelijke, regionale en lokale partners, en bestaat uit:

- Een geïntegreerde aanpak met inzet van strafrechtelijke, bestuurlijke, fiscale en privaatrechtelijke instrumenten, waarmee het bestuur, OM, politie, Belastingdienst en andere partners gezamenlijk inzetten op het terugdringen van ondermijnende criminaliteit;
- Een toename van het aantal aangepakte criminele samenwerkingsverbanden;
- Een fenomeengerichte aanpak waarmee barrières worden opgeworpen om het criminel en moeilijk of onmogelijk te maken hun werkwijze voort te zetten;
- Een subjectgerichte aanpak waarmee de meest bedreigende en ondermijnende criminelen het eerst worden aangepakt, inclusief de aanpak van vrijplaatsen en groepen die zich onaantastbaar wanen zoals de 1% motorclubs;
- Een financiële aanpak waarmee bij elk opsporingsonderzoek naar misdrijven met financieel gewin het crimineel geld (en vermogen) wordt afgepakt;
- Een uitbreiding van de digitale expertise waarmee de toegenomen rol van internet bij georganiseerde criminaliteit wordt tegen gegaan.

II. TOELICHTING

Het belang van een gerichte aanpak van georganiseerde criminaliteit, waarbij de meest bedreigende fenomenen doortastend worden bestreden, is groot. Georganiseerde criminaliteit heeft een ondermijnend effect op de samenleving, onder andere door verwevenheid tussen onder- en bovenwereld. Veel lokale, zichtbare criminaliteit en overlast is het gevolg van het werk van niet direct zichtbare criminele organisaties.

Het NDB biedt inzicht in de bestaande en toekomstige dreigingen op het gebied van georganiseerde criminaliteit, en vormt daarmee de basis voor het beleid met betrekking tot de bestrijding van deze criminaliteit. Het NDB is opgesteld door de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (nu: Landelijke Eenheid binnen het Korps Nationale Politie), in opdracht van het College van Procureurs-generaal van het Openbaar Ministerie. Het NDB verschijnt om de vier jaar. Dit is de derde keer dat het NDB is opgesteld.

De Monitor maakt de aard van georganiseerde criminaliteit inzichtelijk, door middel van een diepgaande analyse van afgerond opsporingsonderzoek. De inzichten uit deze analyse dragen bij aan de effectiviteit van de bestrijding van georganiseerde criminaliteit. De monitor is een doorlopend onderzoeksproject, dat sinds 1996 wordt uitgevoerd door het WODC, vanaf 2002 in samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam. De vierde rapportage presenteert de bevindingen van een diepgaande analyse van 150 opsporingsonderzoeken naar verschillende vormen van georganiseerde criminaliteit.

Het NDB en de Monitor vullen elkaar aan. Het NDB kijkt naar de *omvang* van georganiseerde criminaliteit en maakt de (toekomst)dreigingen inzichtelijk. Het NDB staat daarom centraal bij de prioriteitsstelling voor de

komende jaren binnen de aanpak van georganiseerde criminaliteit. De Monitor biedt juist inzicht in de aard van georganiseerde criminaliteit en is daarmee vooral van waarde voor een effectieve aanpak.

Overigens zijn het NDB en de Monitor uiteraard niet de enige rapporten die de toestand van de georganiseerde criminaliteit in Nederland in ogenschouw nemen. Ook op Europees niveau worden trends in de georganiseerde criminaliteit geanalyseerd, waarbij ook naar Nederland wordt gekeken. Zo doet ook het recent verschenen *EU Drug Markets Report* van Europol en het EMCDDA uitspraken over de rol van Nederland in de drugmarkten. Ook deze inzichten vormen uiteraard input voor mijn beleid.

In deze toelichting ga ik eerst in op de uitkomsten van het NDB en de belangrijkste inzichten uit de vierde rapportage op basis van de Monitor. Vervolgens stel ik de aandachtsgebieden vast op basis van het NDB. Ik sluit af met enkele opmerkingen over de aanpak van georganiseerde criminaliteit.

1. Uitkomsten Nationaal Dreigingsbeeld 2012

De dominante illegale markten waarop de georganiseerde misdaad actief is, zijn anno 2012 grotendeels dezelfde als vier jaar geleden. Het gaat dan om drugs (zowel productie als in- en uitvoer), mensenhandel en kinderporno. Naast de illegale markten worden witwassen, en een aantal vormen van horizontale fraude en van vermogenscriminaliteit als dreiging gekwalificeerd.

Hoofdcategorieën

Het NDB deelt de criminele fenomenen in drie hoofdcategorieën in: illegale markten, witwassen en fraude, en georganiseerde vermogenscriminaliteit.

Voor wat betreft de illegale markten zijn de fenomenen die nu als dreiging worden bestempeld, grosso modo dezelfde als in 2008. Het gaat dan om: handel in en smokkel van cocaïne en van heroïne; productie van, handel in en smokkel van synthetische drugs en van cannabis; mensenhandel; productie en verspreiding van kinderpornografie. Dit beeld past ook bij het beeld dat op internationaal niveau bestaat: er zijn geen majeure nieuwe opkomende markten in verboden goederen of diensten, noch verdwijnen bestaande markten gemakkelijk van het toneel. Nieuw ten opzichte van 2008 is de kwalificatie van illegale handel in vuurwapens als dreiging, overigens niet zozeer omdat het verschijnsel is veranderd, als wel doordat men de eventuele daaraan verbonden gevolgen zwaarder weegt.

Net als in 2008 is witwassen als concrete dreiging bestempeld. Daarnaast is ditmaal een uitgebreide analyse gedaan van verschillende vormen van horizontale fraude. Horizontale fraude betreft fraude in het particuliere geld- en goederenverkeer, met een particuliere partij als benadeelde. Bij verticale fraude is de overheid de benadeelde partij. Enkele van deze vormen zijn als dreiging gekwalificeerd, namelijk beleggingsfraude en voorschotfraude.

Ook op het vlak van vermogenscriminaliteit zijn verschillende vormen van georganiseerde criminaliteit geanalyseerd. Twee vormen zijn gekwalificeerd als dreiging: georganiseerde criminaliteit in relatie tot woning-inbraak en georganiseerde criminaliteit in relatie tot overvallen op woningen en bedrijven.

Naast deze hoofdcategorieën is aandacht besteed aan respectievelijk milieucriminaliteit, criminele werkwijzen en de rol van Nederland in de grensoverschrijdende criminaliteit. Het NDB blijft op deze punten meer beschouwend en verbindt geen dreigingskwalificatie aan deze onderwerpen.

Dynamiek

Hoewel in het overkoepelende beeld geen grote verschuivingen waarneembaar zijn, blijkt binnen de specifieke misdaadfenomenen wel degelijk sprake van dynamiek en ontwikkeling. Een in het oog springende ontwikkeling is de grote betekenis die de moderne ICT anno 2012 heeft gekregen voor de verschijningsvormen en werkwijzen van georganiseerde misdaad. Dit geldt voor vrijwel alle beschreven fenomenen. Dit uit zich enerzijds door een toename van omvang en ernst van *high tech crime* (hacken, opzetten van botnets, verspreiding van virussen), anderzijds door het gebruik van dergelijke technologie bij het plegen van «klassieke» delicten.

2. Inzichten Monitor Georganiseerde Criminaliteit

De Monitor neemt de georganiseerde criminaliteit in zijn algemeen in ogenschouw, zonder onderscheid naar verschillende fenomenen. De vierde Monitor is gebaseerd op een diepgravende analyse van 150 afgeronde opsporingsonderzoeken. Voor deze ronde zijn 30 nieuwe onderzoeken geanalyseerd, waaronder een aantal – ook zeer omvangrijke – fraudeonderzoeken, in aanvulling op de 120 onderzoeken die in de eerdere rondes van de monitor zijn bekeken. In elke ronde van de monitor wordt een aantal thema's uitgediept. In de vierde monitor is onderzoek gedaan naar:

- De rol van geweld in de georganiseerde criminaliteit;
- De rol van de omgeving bij de totstandkoming van georganiseerde criminaliteit;
- De contactpunten tussen illegaliteit en legaliteit;
- Criminele inkomsten (verdienmodellen, het witwassen, het afpakken);
- De schade die georganiseerde criminaliteit met zich meebrengt.

De analyse in de Monitor biedt veel inzichten die relevant zijn voor de aanpak van ondermijnende en georganiseerde criminaliteit.

Verwevenheid

De Monitor gaat uitvoerig in op de verbondenheid tussen de legaliteit en illegaliteit. De Monitor bevestigt wederom hoe sterk de georganiseerde criminaliteit is verweven met haar sociale omgeving: ze heeft vrijwel altijd contact met de sociale omgeving en is er in ingebed. Deze verbondenheid uit zich op verschillende niveaus. Zo worden veel van de deeltaken binnen een crimineel samenwerkingsverband verricht door actoren die een functie vervullen in de legale omgeving. Soms realiseren actoren zich wel degelijk dat zij medewerking verlenen aan criminele activiteiten en zijn daarmee nadrukkelijk aan te merken als – bewuste – *facilitators*. Soms beseffen actoren echter niet dat ze criminele samenwerking faciliteren. Daarom is vergroting van het bewustzijn bij actoren in branches waar de georganiseerde criminaliteit gebruik van maakt – zoals de autoverhuur of vervoersbedrijven – noodzakelijk. Bewustwording kan ertoe leiden dat minder makkelijk gebruik wordt gemaakt van hun diensten.

Naast de verbondenheid met actoren in de legaliteit kunnen criminele samenwerkingsverbanden ook zelf een positie in het legale verkeer innemen, bijvoorbeeld door het gebruik van een reguliere onderneming.

Deze rechtspersonen worden gebruikt om criminele activiteiten mee te verrichten, of om deze af te schermen of te financieren.

Criminele inkomsten

Voor wat betreft de wijze waarop de georganiseerde criminaliteit zijn criminele inkomsten investeert, schetst de Monitor een ontnuchterend beeld. Veelal wordt het geld letterlijk en figuurlijk dicht bij huis geïnvesteerd: in de eigen woonruimte, in een eigen bedrijf of in de eigen criminele handel. Soms is witwassen makkelijk, met behulp van een *facilitator*. In enkele zaken in de Monitor is sprake van bedrijven die diensten aanbieden waarmee daders anoniem goederen zoals auto's of woningen kunnen gebruiken, dus zonder dat deze tot hen te herleiden zijn. Maar daarnaast concludeert de Monitor – net als het NDB – dat het witwassen van criminele winsten ook op meer gecompliceerde manieren plaatsvindt. Dan gaat het om ingewikkelde witwasconstructies met rechtspersonen of het wegsluizen via buitenlandse belastingparadijzen. In deze gevallen kan door de daders een positie in de legaliteit worden opgebouwd, met schijnbaar legaal verkregen vermogen.

De Monitor gaat separaat in op de financiële aanpak van georganiseerde criminaliteit, zoals die vorm kreeg in de geanalyseerde onderzoeken. Hier biedt de Monitor dus geen inzicht in de aard van de georganiseerde criminaliteit, maar in de bestrijding ervan. Dit is een waardevolle exercitie gebleken, met inzichten die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan – onder andere – de verdere versterking van het afpakken van criminele vermogens. Zo laat de Monitor duidelijk zien dat bij het effectueren van ontnemingsmaatregelen nog winst te behalen valt: in de onderzochte casus is een groot verschil zichtbaar tussen de criminele winsten zoals die zijn becijferd ten behoeve van de eis van de officier van justitie, en het bedrag dat de veroordeelde uiteindelijk feitelijk betaalt.

Geweld en schade

In de helft van de bestudeerde zaken wordt fysiek geweld toegepast, of wordt met de toepassing van (ernstig) geweld gedreigd. Het merendeel van dit geweld richt zich op een betrekkelijk kleine kring: de directe slachtoffers bij een delict als mensenhandel, concurrenten binnen de drugshandel, of zakenpartners wanneer dingen fout gaan. Het geweld richt zich in veel mindere mate op willekeurige burgers, wettige dienstverleners of politie- en justitiefunctionarissen.

De dreiging van georganiseerde criminaliteit bestaat echter lang niet altijd uit het geweldsgevaar. Vooral de ondermijnende effecten in de samenleving leveren een risico op. Zo concludeert de Monitor dat de schade veroorzaakt door georganiseerde criminaliteit – naast eventuele schade voor de directe slachtoffers – mede gelegen is in systeemeffecten en in het neutraliseren van sociale controle. Systeemeffecten zijn bijvoorbeeld verstoorde marktwerking in de vastgoedsector door witwas- of fraudepraktijken, of gevolgen voor de lokale economie wanneer bedrijven door middel van criminele investeringen overeind blijven en anderen wegconcurreren. Het gevaar van het neutraliseren van controlemechanismen schuilt in Nederland – zo constateert de Monitor – in het risico dat bepaalde groepen zich zo goed afschermen, dat zij zich onaantastbaar gaan wanen. Deze – vermeende – onaantastbaarheid tast het vertrouwen aan dat burgers (moeten) hebben in het vermogen van de overheid om criminaliteit onder controle te houden.

3. De aandachtsgebieden voor de komende vier jaar

Het NDB vormt de basis voor de hoofdlijnen van het beleid met betrekking tot de bestrijding van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. De bevindingen van het NDB sluiten aan op de aandachtsgebieden die ik heb geschetst tijdens de begrotingsbehandeling Veiligheid & Justitie in november 2012.

Op basis van de benoemde dreigingen stel ik – mede op advies van het College van Procureurs-generaal – de volgende aandachtsgebieden vast die het uitgangspunt vormen voor mijn offensief tegen ondermijnende en georganiseerde criminaliteit:

- Productie van, en/of in- en uitvoer van drugs: cocaïne, heroïne, synthetische drugs, cannabis/hennepsteelt;
- Mensenhandel;
- Witwassen van crimineel verkregen vermogen;
- Zware of georganiseerde fraude, met speciale aandacht voor horizontale fraude en misbruik van rechtspersonen;
- Kinderpornografie, met speciale aandacht voor de productie ervan;
- Cybercrime, met name high tech crime;
- (Zware) milieucriminaliteit.

De in het NDB geconstateerde dreiging van georganiseerde criminaliteit in relatie tot woninginbraken, overvallen en vuurwapens krijgt prioriteit binnen de aanpak van *high impact crime*.

Deze aandachtsgebieden komen grotendeels ook terug in de regionale beleidsplannen waarin bestuur, OM en politie de prioriteiten voor de eigen regio benoemen, bij de aanpak van ondermijning. Het merendeel van de aandachtsgebieden maakt ook al onderdeel uit van de landelijke prioriteiten van de politie, zoals die zijn vastgesteld voor de periode 2011–2014. Aan de hand van deze aandachtsgebieden wordt invulling gegeven aan de doelstelling om te komen tot een intensievere opsporing en hardere aanpak van csv's, resulterend in een verdubbeling van het aantal aangepakte csv's. De uitkomsten van het NDB vormen hiermee een belangrijk uitgangspunt voor de invulling van de landelijke prioriteiten voor de politie, die in overleg met het gezag en de politie tot stand komen.

Vanzelfsprekend laat het benoemen van prioriteiten onverlet, dat parallel aan deze thema's extra wordt ingezet op specifieke fenomenen. Het offensief tegen de 1% motorclubs en de aanpak van vrijplaatsen zijn hier voorbeelden van: door de aandacht te richten op een bepaalde groep of op bepaalde locaties, wordt ondermijning een halt toegeeroepen. Deze specifieke aandacht sluit naadloos aan op de benoemde prioriteiten: het gaat hierbij immers om groepen die zich onder andere bezighouden met bijvoorbeeld drugshandel of de locaties waar zij vrij spel hebben. Een ander voorbeeld is de aanpak van faillissementsfraude die al langere tijd gestalte krijgt, zoals geschetst in mijn brief aan uw Kamer van 26 november 2012 (29 911, nr. 74). Bij deze specifieke vorm van fraude wordt in verband met de grote maatschappelijke impact uitvoering gegeven aan verschillende maatregelen, waaronder herijking van het faillissementsrecht, en verbetering en aanscherping van de mogelijkheden van strafrechtelijke bestrijding van faillissementsfraude.

Drugs

Met betrekking tot de rol van Nederland bij grensoverschrijdende criminaliteit constateert het NDB dat Nederland op Europese schaal geen bestemmingsland van grote betekenis is voor drugs. Nederland fungeert veeleer als een overslagcentrum. Het NDB constateert verder dat er

sprake is van een relatief grote productie van synthetische drugs en wiet in Nederland, maar dat er in enige mate verschuiving plaatsvindt van deze productie naar andere landen. Overigens komen deze constatering overeen met de bevindingen met betrekking tot de drugsmarkt in Nederland in het Europol/ECMDA-rapport.

Er is geen enkele twijfel dat de illegale drugsmarkten onverminderd prioriteit moeten krijgen. Verschillende factoren spelen hierbij een rol. Zo zijn er de gevolgen van activiteiten van criminele groeperingen in Nederland, inclusief de toepassing van geweld en contrastrategieën. Bij de productie van drugs zijn er de risico's voor de omgeving, inclusief dumping van chemisch afval bij synthetische drugs. Ook bij de georganiseerde hennepcultuur zijn er grote risico's van materiële schade. Daarnaast is er de verwevenheid van de onder- en bovenwereld, onder andere door de enorme criminele winsten die kunnen worden gemaakt, en weer worden geïnvesteerd in de legale economie.

De prioritering van deze thema's sluit aan bij de prioriteit die drugshandel in internationaal verband krijgt, binnen de drugsbestrijding in EU-verband en bij de naleving van VN-drugsverdragen.

Mensenhandel

De bestrijding van mensenhandel blijft veel aandacht vragen in verband met de zeer ernstige gevolgen van uitbuiting voor de slachtoffers. Er is sprake van moderne slavernij, die keihard moet worden aangepakt. Het NDB benoemt uitbuiting in de prostitutie als dreiging. Uitbuiting *buiten* de prostitutie komt door de toegenomen opsporingsinspanningen weliswaar steeds beter in beeld, maar dit beeld biedt vooralsnog te weinig houvast om deze vorm van criminaliteit als dreiging te kwalificeren. Hier blijft sprake van een witte vlek.

Hoewel in het NDB het fenomeen mensensmokkel de kwalificatie «geen concrete dreiging» krijgt, acht ik het wel van belang dat mensensmokkel net als mensenhandel de komende periode actief wordt aangepakt. In veel gevallen leidt mensensmokkel tot illegaal verblijf en is er sprake van mensonterende omstandigheden. Dit leidt ertoe dat mensen in een kwetsbare positie of uitbuittingsituatie terecht komen. Mensensmokkel kan dus resulteren in mensenhandel. Van belang is deze uitbuittingsituaties zoveel mogelijk te voorkomen en in een zo vroeg mogelijk stadium tegen te gaan. Bestrijding van mensensmokkel verdient daarbij de aandacht.

Gezien de onderlinge samenhang van de thema's mensenhandel en mensensmokkel, kies ik er voor deze fenomenen gezamenlijk als aandachtsgebied te benoemen.

Witwassen

Witwassen is inherent aan alle vormen van georganiseerde criminaliteit, aangezien het noodzakelijk is om illegaal gegenereerde inkomsten in de legale economie te brengen. Het grootste gevaar van de aanwezigheid van grote hoeveelheden crimineel geld is gelegen in het feit dat het de motor is van het criminele bedrijf. Daarnaast zijn de risico's van ondermijning en van verwevenheid tussen de boven- en onderwereld bij witwassen groot, bijvoorbeeld in het geval van misbruik in de vastgoedsector. De aanpak van witwassen blijft dan ook prioriteit binnen de bestrijding van georganiseerde criminaliteit. Dit krijgt onder meer uitdrukking in het programma «afpakken crimineel vermogen». De bestrijding van witwassen en het afpakken van crimineel vermogen dient

bovendien ook onderdeel uit te maken van de operationele strategie in de aanpak van andere thema's.

Fraude

Voor wat betreft fraude toont het NDB niet aan, dat bij alle vormen van fraude sprake is van een relatie met georganiseerde criminaliteit. Wel is er een tendens zichtbaar dat in toenemende mate rechtspersonen worden misbruikt. Gelet op de ernstige maatschappelijke gevolgen van fraude – grote financiële schade, ondermijnend karakter, afbreuk aan vertrouwen in het handelsverkeer – is er alle aanleiding om in algemene zin horizontale fraude aan te wijzen als aandachtsgebied. Bij de aanpak dient de nadruk te liggen op de fraudevormen met de grootste maatschappelijke schade – zoals faillissementsfraude – en het misbruik van rechtspersonen dat daarbij wordt gepleegd.

Onderdeel van deze prioritaire aandacht, is het in beeld brengen van de in het NDB geconstateerde witte vlekken, zoals bij faillissementsfraude. De bij de aanpak van deze vormen van fraude betrokken partijen moeten beter zicht krijgen op deze problematiek. Hier ligt niet alleen een taak voor OM en politie. Bij de bestrijding van dit soort fraude zijn het bestuurlijk toezicht, het opwerpen van barrières en een verhoogde alertheid van private en publieke partijen in het handelsverkeer van doorslaggevend belang.

Kinderpornografie

Vier jaar geleden werd de productie van kinderpornografie nog bestempeld als witte vlek. In de tussentijdse periode zijn er wereldwijd een aantal grote kinderpornonetwerken aangetroffen waarin ook Nederlanders actief waren, niet alleen in de rol van *downloader*, maar ook als producenten. Gezien de evidente gevolgen voor slachtoffers en hun directe omgeving, en de verwachting dat deze productie de komende jaren niet af zal nemen, benoem ik de bestrijding van met name de productie van kinderpornografie tot aandachtsgebied.

Cybercrime

Aan cybercrime is in het NDB geen dreigingskwalificatie gegeven. Het gebruik van informatietechnologie en het internet als instrument ter facilitering van het criminele bedrijf is echter alomtegenwoordig. Binnen de aanpak van georganiseerde criminaliteit en ondermijning houdt dit thema dus prioriteit, zeker waar het *high tech crime* betreft. Ook breder binnen de aanpak van veel voorkomende criminaliteit vormt het gebruik van informatietechnologie en internet een aandachtsgebied (bijvoorbeeld bij digitale handelsfraude, cybercrime in het betalingsverkeer en computervredesbreuk).

Binnen de aanpak van cybercrime zal op beide vlakken moeten worden gewerkt aan het opwerpen van barrières en specifiek bij veel voorkomende criminaliteit ook aan de aanpak van veelplegers. De aanpak van cybercrime krijgt vorm binnen het programma «aanpak cybercrime», dat niet los kan worden gezien van de overkoepelende Nationale Cyber Security Strategie (TK 26 643, nr. 174).

Milieucriminaliteit

Het NDB stelt over milieucriminaliteit dat het hierbij meestal gaat om illegale activiteiten gepleegd binnen de context van een legale markt. Hierbij is dus bij uitstek sprake van ondermijning: het vertrouwen in een

legale markt wordt ondermijnd. De aanpak van milieucriminaliteit blijft prioriteit en is belegd bij politie, (bestuurlijk) toezichthouders en de Bijzondere Opsporingsdiensten, onder regie van het Functioneel Parket. De sturing binnen het aandachtsgebied milieucriminaliteit verloopt via de zogenaamde Strategische Milieukamer.

Vermogenscriminaliteit

Het NDB beschrijft een breed spectrum van vermogenscriminaliteit en de ontwikkelingen op elk van de onderscheiden deelgebieden. De mate waarin criminele groepen verantwoordelijk zijn voor de criminaliteit binnen deze fenomenen, verschilt sterk. Er is sprake van een grote mate van dynamiek, zowel qua omvang van de verschillende vormen, als ook voor wat betreft de uitingsvormen en werkwijzen van de betrokken groepen. Het NDB constateert dat bij verschillende vormen van vermogenscriminaliteit een dreiging uitgaat van internationaal opererende criminele groepen en rondtrekkende dadergroepen.

De aanpak van vermogenscriminaliteit krijgt vorm binnen de aanpak van delicten met een hoge impact op het slachtoffer: de zogenaamde *high impact crime*.

Vuurwapens

Het fenomeen van de illegale handel in vuurwapens is in het NDB als dreiging gekwalificeerd. Ik kies ervoor de aanpak van illegale vuurwapenhandel niet als aparte prioriteit te benoemen binnen de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Op de aanpak van illegale vuurwapenhandel en vuurwapenbezit wordt reeds stevig ingezet, binnen maar ook buiten het domein van de georganiseerde misdaad. De aanpak van illegale handel in vuurwapens lift als het ware mee bij de aanpak van de andere prioriteiten, omdat deze illegale handel – evenals vuurwapenbezit – vaak een nevenactiviteit betreft bij het plegen van andere feiten in georganiseerd verband, zoals de handel in drugs. Buiten het domein van de georganiseerde criminaliteit worden onder meer in het programma Ketenaanpak Overvallen specifieke maatregelen getroffen voor de aanpak van wapenbezit en -gebruik. Maar ook daarnaast zijn in de afgelopen periode maatregelen in gang gezet die het wapenbezit terugdringen, zoals het project «Opsporing vuurwapens op Internet», de investeringen op kennis- en expertise bij de politie en de registratie van vuurwapenincidenten. Ook zijn de straffen voor vuurwapenbezit vorig jaar verhoogd. De aanpak van vuurwapenhandel staat bovendien op de Europese agenda; dat is essentieel omdat dit fenomeen vooral een grensoverstijgende aanpak behoeft.

4. De hoofdlijnen van de aanpak

De bestrijding van georganiseerde criminaliteit op de geprioriteerde fenomenen krijgt vorm binnen de taakuitvoering van de politie, overige opsporingsdiensten, het Openbaar Ministerie, en het bestuur en de fiscus binnen de geïntegreerde aanpak. Zij beoordelen hoe de criminaliteitsfenomenen zo effectief mogelijk kunnen worden aangepakt. Het benoemen van prioriteiten betekent in ieder geval het volgende:

- De landelijke, regionale en lokale inspanningen richten zich op het verslechteren van het criminele ondernemersklimaat voor de betreffende vormen van georganiseerde criminaliteit. Georganiseerde misdaad, zelfs als die internationaal van karakter is, heeft altijd zijn wortels in de lokale gemeenschap: er zijn locaties en transportmiddelen nodig en vaak wordt misbruik gemaakt van legale structuren en

- van vergunningen. Juist daarom is een brede, geïntegreerde aanpak nodig met een actieve betrokkenheid van gemeenten.
- Er wordt op alle niveaus voortdurend gericht gezocht naar informatie over de ontwikkeling van het betreffende fenomeen, en de subjecten en groepen die zich ermee bezig houden.
  - Er worden concrete doelen geformuleerd voor de aanpak, in de zin van aantallen aan te pakken subjecten en groepen, en van op te werpen barrières voor een fenomeen. Er wordt voldoende operationele capaciteit beschikbaar gesteld voor het realiseren van deze doelen.

Het NDB en de Monitor bieden belangrijke aanknopingspunten voor de praktijkuitvoering van de bestrijdingstrategie. De in het NDB geobserveerde dynamiek binnen – en de verschillen tussen – de onderscheiden thema's vormt de basis voor maatwerk bij de bestrijding van de verschillende aandachtsgebieden. De inzichten uit de Monitor zijn in de eerste plaats van belang voor de opsporingspraktijk. De kennis uit de Monitor dient ter ondersteuning van de aanpak op zaaksniveau en de daarbij te bepalen strategie.

Hieronder benoem ik een aantal algemene uitgangspunten van de aanpak, waarbij de conclusies van beide rapporten input vormen.

Geïntegreerde aanpak

Een geïntegreerde aanpak vormt het uitgangspunt voor de bestrijding van georganiseerde criminaliteit. Een effectieve overheid is in staat tot het geïntegreerd inzetten van al haar bestuurlijke, strafrechtelijke, fiscale en privaatrechtelijke instrumenten. De georganiseerde criminaliteit vindt daardoor op alle fronten een georganiseerde overheid tegenover zich. In de regio nemen het bestuur, het OM, de politie en de Belastingdienst de leiding en verantwoordelijkheid voor deze aanpak. De Regionale Informatie- en Expertisecentra (RIEC's) vervullen een ondersteunende en adviserende rol bij de aanpak. Binnen de RIEC's wordt informatie van de partners bij elkaar gebracht en worden interventiestrategieën bepaald. De resultaten van de betrokken partners worden inzichtelijk gemaakt om te kunnen laten zien hoe deze vaak onzichtbare vormen van criminaliteit een halt worden toegeroepen.

De geïntegreerde aanpak wordt de komende periode ingevuld met een combinatie van een fenomeengerichte aanpak én een subjectgerichte aanpak.

Fenomeengerichte aanpak

Bij de fenomeengerichte aanpak wordt ingezet op het opwerpen van barrières om het criminel en moeilijk of onmogelijk te maken hun werkwijze voort te zetten. Door gebruik te maken van barrièremodellen wordt het criminele bedrijfsproces in kaart gebracht. Voor het verstoren van de criminele business en het realiseren van een onaantrekkelijk ondernemingsklimaat voor de criminele industrie, is een gezamenlijke informatiepositie nodig. Hiertoe leveren alle partners informatie aan bij het RIEC. Tegenover elke stap in dat criminele bedrijfsproces worden vervolgens interventies van overheidspartners gezet. Actoren die onbewust een faciliterende rol kunnen vervullen voor georganiseerde criminaliteit, worden gewezen op de risico's. Gelegenheidsstructuren worden hierdoor weggenomen en de betrokken criminele samenwerkingsverbanden worden opgerold.

Voorwaarde voor een succesvolle aanpak is dat de partners een sterke eigen informatiepositie hebben en de relevante signalen/casuïstiek die betrekking hebben op ondermijnende criminaliteit, herkennen. Partners moeten investeren in het versterken en verbeteren van eigen informatiepositie en elkaar ook helpen bij het herkennen van de problematiek. Gemeenten zijn zich steeds beter bewust van de lokale aanwezigheid van de georganiseerde criminaliteit en de rol die zij spelen bij de aanpak daarvan. De bekendheid met het bestuurlijke instrumentarium wordt mede door de RIEC's steeds verder vergroot. Een goed ontwikkelde bestuurlijke aanpak is een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle geïntegreerde aanpak.

Subjectgerichte aanpak

Bij de subjectgerichte aanpak worden de schijnwerpers gezet op de crimineel en het samenwerkingsverband zelf. De verschillende overheidsorganisaties bepalen op basis van hun gezamenlijke informatiepositie welke criminelen of criminele organisaties zij met prioriteit aanpakken. Dit zullen enerzijds criminele samenwerkingsbanden zijn die omvangrijk zijn, die structureel actief zijn en rechtspersonen gebruiken, en waarbij sprake is van een sterke hiërarchie en geavanceerde werkwijze. Anderzijds gaat het om subjecten en samenwerkingsverbanden die structureel gebruik maken van geweld en corruptie, die een vermogens- en/of machtspositie hebben verworven in de legale maatschappij en die afschermingmethodes gebruiken om buiten beeld van de overheid te blijven. De subjectgerichte aanpak stelt in staat om over de fenomenen heen te kijken, waardoor subjecten die zich met meerdere vormen van criminaliteit bezig houden sneller in beeld komen.

Een subjectgerichte aanpak betekent ook dat die criminele samenwerkingsverbanden of omgevingen waar een zekere waan van onaantastbaarheid heerst, bijzondere aandacht krijgen. De aanpak van 1%-motorbendes en van vrijplaatsen past in deze benadering. We laten het niet gebeuren, dat criminelen zich onkwetsbaar gaan wanen en een levend bewijs vormen van verondersteld onvermogen bij de overheid.

Financiële aanpak

De financiële aanpak van criminaliteit heeft de hoogste prioriteit. Georganiseerde criminaliteit is immers gericht op financieel gewin, en er wordt grof geld mee verdiend. Uitgangspunt van de financiële aanpak is, dat in beginsel bij elk opsporingsonderzoek naar misdrijven met financieel gewin onderzoek wordt verricht naar de geldstromen die gepaard gaan met deze misdrijven en dat het crimineel geld (en vermogen) wordt afgepakt. Primaair doel daarbij is dat de schade van het slachtoffer wordt vergoed vanuit dat afgepakte geld. Het strafrechtelijk afpakken van het crimineel gewin kan via een ontnemingsmaatregel, verbeurdverklaring en ontnemingsschikking.

De financiële aanpak maakt onderdeel uit van de geïntegreerde aanpak. Ook fiscale en bestuurlijke instrumenten kunnen worden ingezet om de criminele verdiensten af te pakken. De Belastingdienst legt aanslagen op. Het bestuur vordert uitkeringen en/of subsidies terug. Binnen het ketenprogramma Afpakken wordt aan die geïntegreerde aanpak van het afpakken van criminele verdiensten uitvoering gegeven. Op deze wijze geven de betrokken partners invulling aan hun gedeelde verantwoordelijkheid om het financiële gewin binnen de ondermijnende criminaliteit terug te dringen.

De aanpak van fraude

Bij de bestrijding van fraude geldt het uitgangspunt dat deze het meest effectief kan worden bestreden met een geïntegreerde aanpak en met publiek/private samenwerking. In samenwerking met andere bewindslieden en de private sector zijn maatregelen genomen en zijn nieuwe maatregelen in voorbereiding om fraude te voorkomen. Zo is bijvoorbeeld de fraudehelpdesk opgericht om burgers en het bedrijfsleven onder meer voor te lichten over het voorkomen van fraude en is een wetsvoorstel voor een civielrechtelijk bestuursverbod in voorbereiding om beroepsfraudeurs – ook zonder een strafrechtelijke veroordeling – uit het handelsverkeer te kunnen weren. Bij de politie wordt de capaciteit voor het specialisme «financieel rechercheren» uitgebreid.

De aanpak in de strafrechtketen, als onderdeel van de geïntegreerde aanpak, is er op gericht om veelplegers en recidivisten te weren uit het handelsverkeer. Daarnaast wordt bij veel voorkomende fraude met een grote maatschappelijke impact de preventieve aanpak ondersteund, door het uitgangspunt na te streven dat fraude niet mag lonen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om faillissementsfraude. Ook bij de geïntegreerde aanpak van fraude is een effectieve aanpak niet mogelijk zonder de betrokkenheid van alle partners op de verschillende niveaus.

Internet

Het NDB 2004 sprak nog over een «vooralsnog beperkte invloed» van het gebruik van internet op de criminele fenomenen die als dreiging werden gekwalificeerd. In het NDB 2008 werd al gewaarschuwd dat «bij vrijwel alle criminele verschijnselen het gebruik van internet een rol speelt». Het NDB 2012 concludeert nu dat «het gebruik van internet als instrument ter facilitering van het criminele bedrijf alomtegenwoordig is». Dit is een ontwikkeling die, dwars door alle als prioriteit benoemde criminele fenomenen, om blijvende aandacht vraagt bij de aanpak.

Nu de *modus operandi* binnen de georganiseerde criminaliteit zichtbaar verandert, is een aanpassing van de bestrijdingsstrategie noodzakelijk. Er moet gekeken worden naar nieuwe barrières in het logistieke criminele bedrijfsproces en digitale expertise moet breed in het opsporingsproces voorhanden zijn. Uitbreiding van de digitale expertise binnen de politie krijgt momenteel vorm.

Internationale samenwerking

De aanpak van georganiseerde criminaliteit kan niet effectief zijn, zonder intensieve samenwerking met andere landen. De grensoverschrijdende aard van georganiseerde criminaliteit maakt dat duurzaam succes alleen kan worden geboekt, als er wordt samengewerkt met de betrokken landen, waar criminele samenwerkingsverbanden een deel van hun criminele proces hebben georganiseerd. Zo moet bijvoorbeeld de inzet in bron- en bestemmingslanden van drugshandel op elkaar worden afgestemd, om de gehele criminele keten te kunnen treffen. Deze intensieve samenwerking vormt op dit moment al een onmisbaar onderdeel van de aanpak door de betrokken diensten, en blijft dit ook in de komende periode.

5. Afsluitend

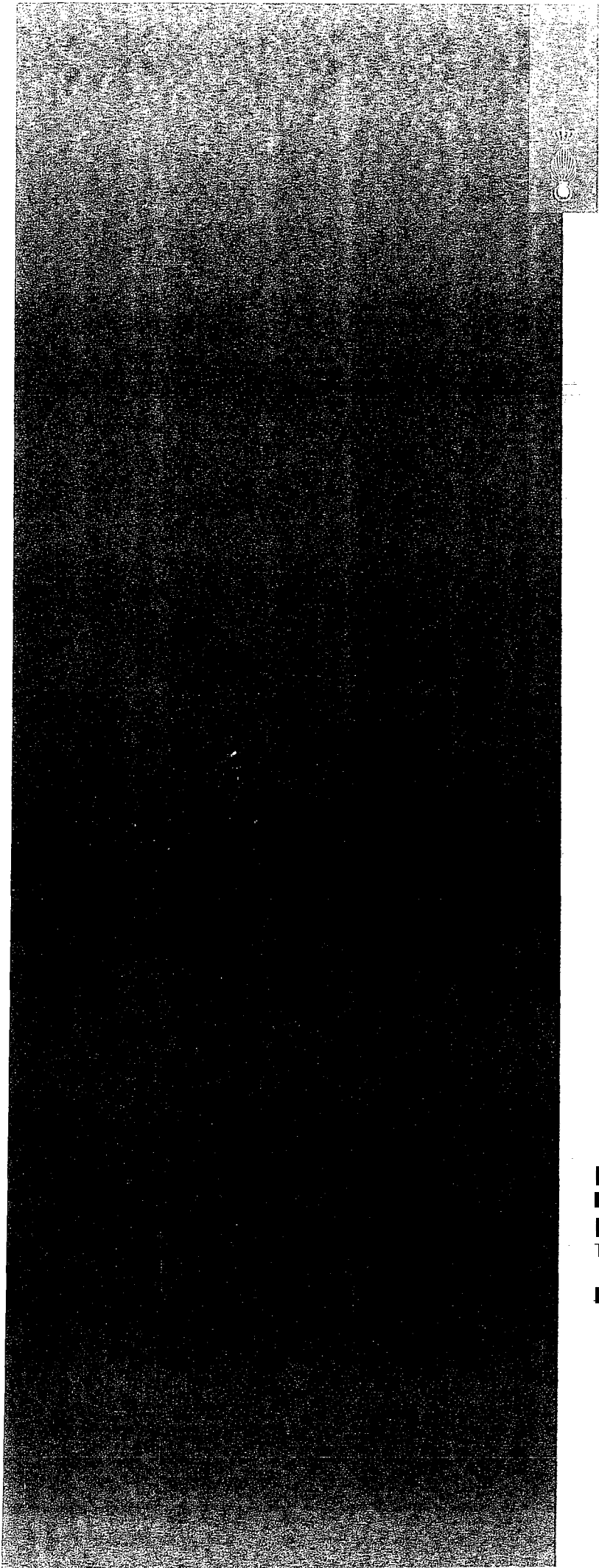
Mijn doelstellingen bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit zijn bekend: in 2013 moet een stijging van het aantal aangepakte csv's tot 33% van het totaal zijn gerealiseerd, ten opzichte van 2009. In 2009 werd naar

schatting één op de vijf csv's aangepakt: 20% van het aantal csv's waarover signalen bekend waren. In 2014 moet dit verdubbeld zijn tot 40%. Intensivering bij de aanpak van ondermijning bestaat niet alleen uit een toename van strafrechtelijke interventies, maar ook uit steeds meer andersoortige interventies, voortvloeiend uit de steeds actievere rol die partners als het bestuur en de Belastingdienst pakken bij de bestrijding van ondermijning. De aandachtsgebieden op basis van het NDB vormen een belangrijk uitgangspunt bij de selectie van csv's die worden aangepakt.

Het NDB en de monitor bevestigen nog maar eens de noodzaak van een brede, geïntegreerde aanpak bij de intensivering van die aanpak. Deze aanpak krijgt vorm op landelijk, regionaal en lokaal niveau. Met een gezamenlijke inzet van de betrokken partners kunnen deze vormen van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit zo effectief mogelijk worden aangepakt. Met de betrokken partners, zoals de regioburgemeesters en het College van Procureurs-Generaal, ga ik in de komende periode dan ook door op de ingeslagen weg, om een zo groot mogelijke vuist te maken om de georganiseerde en ondermijnende criminaliteit te bestrijden.

Ik vertrouw erop uw Kamer hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De minister van Veiligheid en Justitie,
I.W. Opstelten

[Redacted text line]

[Redacted text line]

[Redacted text line]

[Redacted text line]

[Redacted text line]

[Redacted text line]

[Redacted text line]

[Redacted text line]

[Redacted text line]

[Redacted text line]

[Redacted text line]

[Redacted text line]

T [Redacted text line]

[Redacted text line]

1 Aanleiding

Sinds 21 juni 2011 wordt door de MPZ kamer het fenomeenonderzoek BARM uitgevoerd. Dit betreft een onderzoek naar de aard en omvang van geregistreerde defensiemedewerkers bij of gelieerd aan 1%-Motorclubs.

De 3 chapters van de Veterans MC en het chapter van de Demons MC worden in beeld gebracht.

Dit gezien het militaire component dat aanwezig is bij deze 4 chapters.

Daarnaast alle personen, die werkzaam zijn voor het Ministerie van Defensie, lid zijn van een 1% MC of gelieerd zijn aan een 1% MC, in beeld brengen en monitoren.

Inmiddels zijn we met het onderwerp in een andere fase terecht gekomen, namelijk de integrale aanpak op de lange termijn. De integrale bestrijding van ondermijning en schijnbare onaantastbaarheid.

2 Situatie

Op zaterdag 29 juni 2013 vindt de Nederlandse Veteranendag plaats in Den Haag. Voorafgaand aan deze Veteranendag willen een groot aantal veteranen/motorrijders overnachten op het Wallaardt Sacré Kamp in Huis ter Heide, te weten een defensiecomplex. De volgende dag zullen zij zich verplaatsen naar de Nederlandse Veteranendag te Den Haag. Een precies aantal deelnemers is hier nog niet bekend, maar uit informatie van de brigade Utrecht kan het gaan om een groep van tussen de 200 á 300 mensen.

Het is bekend dat onder deze veteranen/motorrijders een groot aantal leden aanwezig zullen zijn van de 1% Motorclub de Veterans MC. Mogelijk zullen er hierbij ook leden van andere 1% Motorclubs aanwezig zijn (bijvoorbeeld: Demons, Hells Angels en Satudarah).

Naar aanleiding van de brief van de Minister van Justitie en Veiligheid, de dato 25 januari 2012, aangaande de geïntegreerde aanpak van de zogenaamde Outlaw Bikers, is er een plan van aanpak gemaakt, aangaande de bestrijding van 1% Motorclubs.

In dit plan van aanpak staat onder andere dat 1% MC's zo ook betrokken zijn bij de organisatie van motordagen. De inzet is dat de overheid evenementen van 1% MC's of waar 1% MC's bij betrokken zijn, niet faciliteert, om ze op die manier ook geen podium te geven.

Verder is de focus op leden van 1% motorclubs in overheidsdienst één van de speerpunten van dit plan van aanpak.

Aansluitend hierop is namens DOPS MPD een nota gemaakt met betrekking tot de stand van zaken landelijke aanpak 1% MC. Onder punt 16 van deze nota staat vermeld dat strafrechtelijk handhaven vooralsnog niet van toepassing is tenzij activiteiten op militaire terreinen.

Een overleg tussen het organiserend comité en de kazernecommandant van het Wallaardt Sacré Kamp vindt nog plaats. Vanuit de MPZ kamer hebben wij relevante informatie verstrekt aan het BIK van de brigade Utrecht, teneinde de kazernecommandant te kunnen adviseren in deze.

3 Inwinopdracht

In het geval de kazernecommandant toestemming geeft dat deze groep op het Wallaardt Sacré Kamp mag overnachten, wordt er verzocht een handhavingactie te houden bij het Wallaardt Sacré Kamp op 28 juni 2013. Mogelijk worden er door de kazernecommandant regels gesteld met betrekking tot de toegang van het kamp door de veteranen/motorrijders.

Het verzoek hierbij is om:

- Alle kentekens te verzamelen van de voertuigen van de deelnemers
- De herkenbare 1% MC leden te identificeren en vast te stellen wat hun relatie is ten aanzien van het gebruikte voertuig. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van het 1%-Motorclubs zakboekje.
- Aangeven wat de bezoekers voor colours/rockers/patches dragen aan de hand van het 1%-Motorclubs zakboekje.

Het inwinnen van de informatie kan aan de hand van een verkeerscontrole, mogelijk in samenwerking in samenwerking met de Nationale Politie, Eenheid Flevoland-Utrecht, danwel met de Landelijke Eenheid. De MPZ Kamer heeft contactpersonen bij Landelijke Eenheid. Daarnaast beschikt de MPZ Kamer over een draaiboek van een verkeerscontrole gericht op een inwinopdracht bij een 1%-Motorclub.

De MPZ kamer houdt zich op de hoogte met betrekking tot het aanstaande overleg met de kazernecommandant.

4 Informatie verwerking

De verzamelde informatie dient in BPS te worden verwerkt onder de projectcode: INWIN MC.

5

13-045759

Eigen waarneming

16:45

28-JUN-13

gemuteerd op: 20:57 28-JUN-13

Ov.verk.controlle

rap.:

loc.:

Wrk: WU

1. bestuurder : B

geb.:

M

adr.:

nat.:

vtg.:

2. bestuurder : L

geb.:

adr.:

nat.:

vtg.:

DP

3. bestuurder :

geb.:

adr.:

nat.:

vtg.:

4. bestuurder :

geb.:

adr.:

nat.:

vtg.:

5. bestuurder :

geb.:

adr.:

nat.:

vtg.:

6. bestuurder :

geb.:

adr.:

nat.:

vtg.:

7. bestuurder :

geb.:

adr.:

nat.:

vtg.:

8. bestuurder :

geb.:
 adr.:
 nat.:
 vtg.:

9. bestuurder :

geb.:
 adr.:
 nat.:
 vtg.:

10. bestuurder :

geb.:
 adr.:
 nat.:
 vtg.:

11. bestuurder :

geb.:
 adr.:
 nat.:
 vtg.:

12. bestuurder :

geb.:
 adr.:
 nat.:
 vtg.:

13. bestuurder :

geb.:
 adr.:
 nat.:
 vtg.:

14. bestuurder :

geb.:
 adr.:
 nat.:
 vtg.:

Op verzoek van de MPZ kamer informatie in te winnen over een groep veteranen motorrijders die tussen 28 juni '13, 16.45 uur en 29 juni '13, 09.00 uur verblijven in gebouw 46 (sporthal) op het WS kamp. Naar verwachting zitten er in die groep ook 1% MC motorrijders tussen.

Van 16.45 uur - 19.00 uur een controleplaats ingericht, nabij de hoofdin- en uitgang van het WS kamp.
 Aantal gecontroleerde bestuurders motoren/trikes plusminus

250. Van alle bestuurders persoonsgegevens, kenmerken leden 1% MC's en leden supportclubs van 1% MC's vastgelegd.

Zie journaal voor verder info.

KMar Brigade Utrecht/Utrecht APD
Mutatienr: PL27WU/13-045759

J O U R N A A L

), 28-08-2013:

=====

Onderstaande personen droegen ten tijde van de controle allen een vest van de Veterans MC. Bij twee personen (, is een patch gezien van Sgt. At Arms, echter is het niet duidelijk wie nu de daadwerkelijke Sgt. At Arms is.

Informatie is gedeeld met: - MPZ Kamer KMar,
- Politie Midden-Nederland / Divisie Informatie / TMSI

Naam Vrlttrs Club Chapter Patch 1 Patch 2

}

l

.

.